

Trafikutredning

Rösparksområdet

Åmåls kommun
Västra Götalands län

2015-01-15

Beställare

Säffle kommun
Teknik- och fritidsförvaltningen Säffle-Åmål
Telefon: 0533-68 10 00
Niklas Ekberg, Gatuchef

Konsult

EQC Karlstad
Telefon: 010-440 57 00
Stefan Lenberg, Uppdragsledare
Ingelin Dybvik, Utredare

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Syfte och mål	4
3	Nuläge	4
3.1	Angränsande utredningar	5
3.2	Dagens trafik	5
3.3	Trafikmätningar	5
3.4	Parkering och trafikalstring	6
5	Åtgärdsförslag	9
6	Konsekvenser	10
7	Kostnadsberäkning	11
9	Rekommendation och fortsatt arbete	11
10	Källor	11

1 Bakgrund

Kommunstyrelsen i Åmåls kommun har gett barn- och utbildningsförvaltningen (BUF) i uppdrag att ge teknik- och fritidsförvaltningen i uppdrag att se över trafiksituationen inom Rösparkområdet med anledning av en eventuell byggnation av en ny skola i området..

Rösparksskolan ligger norr i Åmåls centralort. Skolan är drabbad av miljöproblem och har sedan hösten 2014 varit stängd. Det går cirka 400 elever i skolan idag. Till höstterminen 2014 flyttade alla eleverna från Rösparksskolan till temporära moduler vid änden av Rösvalen mot Rösskogen. Frågan som kommunen nu för dialog om är om det ska byggas en ny skola för samma upptagningsområde eller om upptagningsområdet ska utökas till att även innefatta Södra skolans elever och anställda. Tanken är, oavsett, att den nya skolan ska bli en ny F-6 skola.

Befolkningsutvecklingen de senaste tio åren visar att antalet barn 0-19 år har minskat. Enligt Åmåls befolkningsprognos förväntas denna åldersgrupp fortsatt ha en svag minskning de kommande åren.

Det finns parkeringsytor på olika ställen i området och används av besökare och personal i skolan, ishallen, badhuset och ett gym. Det finns idag en separat gång- och cykelväg vid sidan av Läroverksgatan och Fryxellsgatan i anslutning till Rösparksskolan.

Denna utredning beskriver och föreslår åtgärder för trafiken utifrån två scenarier - om det blir en skola för 400 eller 800 elever.

2 Syfte och mål

Syftet med utredningen är att vara vägledande i beslutet om det ska byggas en skola för 400 eller 800 elever för årskurs F-6.

Utredningen ska ge svar på:

- Vad händer med trafik och trafiksäkerhet om man bygger en ny skola för 800 elever jämfört med 400 idag?
- Vilket behov av parkeringsytor genererar en skola med 400 respektive 800 elever?

3 Nuläge

Rösparksskolan är en F-6 skola som ligger i norra delen av Åmåls centralort och ansluter mot Läroverksgatan i söder, Åsgatan i öster och ishallen samt badhuset i norr. Eleverna från Rösparksskolan går idag i skola i tillfälliga modulhus placerade i änden av Rösvalen mot Rösskogen.

Södra skolan är en F-6 skola med fyra fritidshemsavdelningar och en grundsärskola/träningsskola. Skolan ligger i Åmåls centrum söder om Åmålsån och ansluter mot Kungsgatan i öst, Södra Långgatan i norr och Västerlånggatan i väst. Avståndet från Södra skolan till Rösparksskolan är ungefär 1,6 km. De flesta eleverna vid Rösparksskolan bor idag i den norra delen av tätorten. Avstånd från elevernas bostad till Rösparksskolan är idag högst cirka 1 kilometer.

Enligt Skolverket (oktober 2013) var antalet anställda vid Rösparksskolan 27 lärare. Vid Södra skolan var det 19 anställda lärare vid samma tid.

3.1 Angränsande utredningar

Det har gjorts en trafiknätsanalys för Åmåls centrala tätort 2002. Denna analys visar en helhetsbild av trafiknätet och har använts som ett underlag till denna utredning.

3.2 Dagens trafik

De gator som ligger i nära anslutning till Rösparksskolan är Läroverksgatan i söder, Fryxellsgatan i väster, Åsgatan i öster och Töre Pederssons gata i norr.

Gatorna kring skolan ansluter till huvudgatorna inom tätorten och enligt Trafiknätsanalysen (2002) anses det vara god framkomlighet för biltrafiken på dessa gator förutom på några punkter längs Läroverksgatan där det idag är gjort hastighetsdämpande åtgärder på gatan. Det är separat gång- och cykelväg utmed Läroverksgatan.

Kollektivtrafik

Det finns tre busshållplatser längs Läroverksgatan som trafikeras av timmestrafik med linje 780. Närmaste busshållplats ligger i nära anslutning till Rösparksskolan inom 20-50 meters avstånd.

Enligt kommunens skolskjutsreglemente är de generella reglerna (med vissa undantag) att eleverna får skolskjuts om avståndet mellan folkbokföringsadress och anvisad skola överstiger 2 km för årskurs 1, 3 km för årskurs 2 och 4 km för årskurs 4 - 6. Om ny skola byggs för 800 elever i Rösparkområdet innebär detta att ytterst få elever (de i åk 1 som bor söder om Karlbergsskolan) kommer att beviljas skolskjuts då avståndet för övriga är för kort mellan bostad och skola.

Gående och cyklister

De flesta elever bor idag inom rimlig gångavstånd till skolan med avstånd upp till 1,5 km mellan skola och bostad. Enligt trafiknätsanalysen (2002) är trafiksäkerheten på cykelnätet god på större delar av Läroverksgatan, Fryxellsgatan och Karlstadsvägen. På delar av Töres Pederssonsgatan, Vinkel- och Nobelgatan är trafiksäkerheten för cyklister mindre god.

För gående och cyklister som ska passera gator i området kring Rösparksskolan är det god trafiksäkerhet på Läroverksgatan där finns det idag fartsdämpade hastighetsåtgärder. Läroverksgatan har separat gång- och cykelbana.

Från korsningen Karlstadsvägen/Läroverksgatan till korsningen Läroverksgatan/Åsgatan anses det vara låg trafiksäkerhet punktvis på Åsgatan och längs hela Fryxellsgatan.

3.3 Trafikmätningar

Enligt trafikmätningar utförda år 2001 trafikerades Töres Pederssonsgatan norr om Rösparksskolan med 1 100 fordon/dygn. Läroverksgatan, som går till/förbi Rösparksskolan, hade också 1 100 fordon/dygn. Det finns inga mätningar gjorda för Kristinebergsgatan med det antas vara liknande trafikmängder. (Se bild 1)

Huvudgatorna för den norra delen av den centrala tätorten är Karlstadsvägen och Drottninggatan. Karlstadsvägen har en ÅDT på 6 900 fordon/dygn och Drottninggatan har en ÅDT som varierar mellan 2 200 – 4 200 fordon/dygn.

Trafikalstringsverktyget beräknar antal elever utifrån en given bruttototalyta (BTA), dvs. att en bruttototalyta på 5 000 m² är beräknat i modellen till 400 elever. En BTA på 10 000 är beräknat på 800 elever. Detta kan förstås visa sig se något annorlunda ut i verkligheten.

Resultatet från modellen är att en skola i Rösparkområdet för cirka 400 elever förväntas alstra 1 672 resor/dygn. Av dessa förväntas 455 vara bilresor och 95 bussresor. Ungefär 240 resor förväntas göras på cykel och 842 resor per dygn till fots.

En ny skola i Rösparkområdet för ca 800 elever förväntas alstra 3 339 resor/ dygn. Av dessa förväntas 910 vara bilresor och 189 kollektivtrafikresor. Ungefär 480 resor förväntas göras på cykel och 1 681 resor till fots.

Siffrorna ovan från trafikalstringsmodellen är alltså endast teoretiska och inte tagna ur verkliga mätningar.

Hur besökare väljer att resa till och från en skola beror på flera faktorer. Närhet till kollektivtrafik, närhet till parkering för motorfordon, trygg och bra cykelparkering mm. Det antas i aktuella fall, i Åmål, att det görs färre resor med kollektivtrafik än vad Trafikverkets modell beräknar då det endast går *en* linje förbi skolan och då med endast timmestrafik. Det blir väntetid om man ska ta sig vidare med annan kollektivtrafik som ökar restiden för resenären vilket i sammanhanget antas göra kollektivtrafiken i det närmaste ointressant för skolelever.

Parkering

Parkeringsytor vid Rösparksskola finns på flera ställen. Det ligger en större parkeringsyta längst mot väst vid Läroverksgatan som medger 30 - 40 platser. Det finns 8 parkeringsplatser omedelbart väster om skolan och sammanlagt 19 platser fördelat på två parkeringsytor öster om skolan. Det finns flera parkeringsytor spridda lite här och var kring skolområdet. Totalt kan man räkna till 255 platser i hela området varav 27 platser finns i direkt närhet till den nu stängda Rösparksskolan. Parkeringsplatserna nyttjas också av besökare till badhuset idrottsplatser, gym och ishallen enligt bild 2.

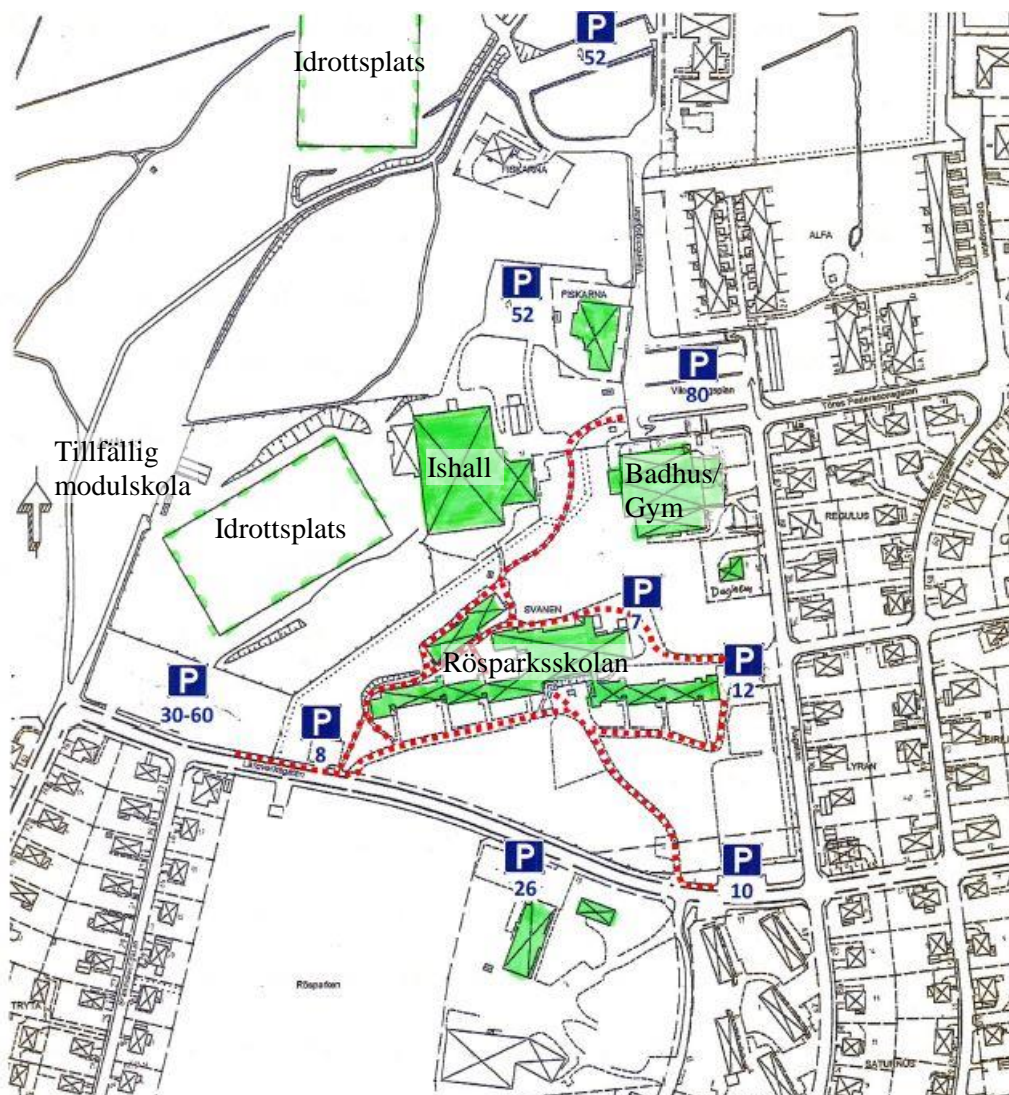

Bild 2. Befintliga bilplatser vid Rösparkområdet.

Badhus och gym bör tillsammans behöva 100 bilplatser och ishallen bör ha 100 bilplatser enligt Policy för parkering, SKL (2007).

Det saknas idag tillräckligt med parkeringsplatser i anslutning till Rösparksskolan och det saknas också en övergripande struktur för parkeringsytorna i området inklusive badhus, gym ishall och idrottsplatser.

Skola för 400 elever, 5 000 BTA

Om antalet anställda på skolan är ungefär 35 personer för en skola på 400 elever och alla räknas ta bilen innebär detta ytterligare 35 bilplatser.

Generellt dimensioneras parkering för ärende och besök till skola efter ett behov av 10 bilplatser per 1000 m² bruttototalyta enligt Policy för parkering, SKL (2007). Om antalet elever förbli det samma ungefär 400 elever och 5 000 BTA innebär detta ett behov av 50 parkeringsplatser för besökande och ärende till skolan.

Vid maxantal behövs alltså sammanlagt 85 parkeringsplatser för Rösparksskolan för att täcka behovet för de anställda, besökande och de som har ärenden till skolan.

Skola för 800 elever, 10 000 BTA

Om eleverna från Södra skolan flyttas till ny skola i Rösparkområdet ökar antalet elever till cirka 800 på en yta av 10 000 BTA. Behovet av parkeringsytor blir då 100 platser för ärende och besökande till skolan. Förväntat antal anställda vid 800 elever är 60 vilket ger ett behov av 60 parkeringsplatser om alla tar bilen. (Policy för parkering, SKL (2007))

Vid maxantal behövs alltså sammanlagt cirka 160 parkeringsplatser för Rösparksskolan för att täcka behovet för de anställda, besökande och ärenden till skolan.

Totalt i hela området, inklusive badhus, gym, ishall och idrottsplatser behövs cirka 300 bilplatser om det blir samma elevantal som idag (400) vid Rösparksskolan. Om det blir en skola för 800 elever så innebär detta ett behov av närmare 400 platser. Det saknas alltså redan idag cirka 50 parkeringsplatser för att möta dagens behov av 300 parkeringsplatser.

Samma mängd bilplatser som vintertid används för ishallen antas användas för andra idrottsplatser som används sommartid.

Cykelparkering

Behovet av cykelparkering för grundskoleelever är 30-70/100 grundskoleelever enligt Policy för parkering, SKL (2007). Det innebär att vid ett elevantal på 400 elever blir detta max 280 parkeringsplatser.

För de anställda blir behovet 14 respektive 28 cykelplatser

Handikapparkering

För en skola med 400 elever ska minst 6 platser av det totala antalet bilplatser vara avsedda för rörelsehindrade - på strategiska platser.

För en skola med 800 elever ska minst 8 platser av det totala antalet bilplatser vara avsedda för rörelsehindrade - på strategiska platser.

5 Åtgärdsförslag

- Se över ytor för parkeringsplats för bil.
- Utforma trafikmiljön kring Rösparksskolan så att gång- och cykeltrafikanter blir prioriterade gentemot motortrafiken.
- Ytor för parkeringsplats för cykel bör anordnas i nära anknytning till skolan, i direkt anslutning till entréer. Cykelparkeringar bör vara upplysta, väderskyddade och ha cykelställ som möjliggör fastlåsnings av cykel.
- För att öka trafiksäkerhet och framkomlighet för gående och cyklister föreslås det att gällande hastighetsbegränsningen, 30 km/tim, på gator i anknytning till Rösparksskolan behålls.

- Läroverksgatan föreslås fortsatt kunna vara en länk i huvudnätet enligt förslaget i TNA 2002 samt behålla befintlig separat gång- och cykelbana.
- Nolbygatan och Åsgatan föreslås vara en del av lokalgatunätet och hastighetssäkrade för 30 km/tim.
- Ny gång-bana utmed Kungsgatan mellan Södra Långgatan och Lunnegatan för att skapa ett sammanhängande cykelvägnät. Det finns redan ett förslag om detta i Trafiknästanalysen (2002). Detta förslag bör utredas vidare i god tid innan beslut om ny skola eventuellt antas.

6 Konsekvenser

Parkeringsytor för bil är här satta till ett maxantal för de anställda, besökande och ärenden till Rösparksskolan. Detta ökar tillgängligheten till skolan.

Utformning och lokalisering av parkeringsytorna får konsekvenser för trafiken. Är parkeringsytorna lokaliserade nära och på kort avstånd från slutdestinationen förväntas också bilanvändandet öka.

Om parkeringsytor för cykel utformas så att det blir enklare att välja cykel leder det till att fler också väljer cykel. Cykeln är också mindre ytkrävande och ger stora hälsovinster samt bidrar till ett hållbart transportsystem.

Att säkra att bilarnas hastighet är högst 30 km/tim vid gångpassager ökar framkomligheten och trafiksäkerheten för de gående. Samtidigt blir framkomligheten för bilar något nedsatt.

Trafikmängden kommer att öka (mer än fördubblas) till Rösparkområdet om elever och personal vid Södra skolan flyttas till Rösparkområdet. Det bedöms dock inte ha någon betydande trafikpåverkan på området. Däremot kommer de boende i området sannolikt märka ökningen högst påtagligt.

Kollektivtrafiken tros ha lägre siffror än det Trafikverkets trafikstringsmodell beräknat enligt ovan. Det går endast en linje förbi Rösparksskolan som är timmestrafik och restiden ökar då det saknas goda möjligheter till övergång till övrig kollektivtrafik. Avstånden påverkar också valet att åka kollektivtrafik då det är kortare resvägar för de flesta som förväntas göra det mindre attraktivt att åka buss.

Om eleverna ska flyttas till en ny skola i Rösparkområdet innebär detta en ökning av antalet trafikanter.

Om det byggs en ny gång- och cykelbana utmed Kungsgatan blir det ett sammanhängande pendlingsstråk från den södra delen av tätorten till Rösparkområdet och ökar därför även generellt tillgängligheten mellan de olika stadsdelarna i tätorten. Komforten ökar för både de oskyddade trafikanter och för fordonstrafiken då de inte längre kör i blandtrafik.

Det är osäkert hur många som väljer de olika trafikslagen och hur många föräldrar som väljer att köra barnen till och från skolan med bil respektive cykel.

De siffror som har använts i trafikutredningen är teoretiska och kan därför naturligtvis variera något mot verkliga siffror och ytor.

7 Kostnadsberäkning

En ny gång- och cykelbana utmed Kungsgatan beräknas kosta 2 000 - 3 000 tkr.

Det behöver anläggas 5 - 10 hastighetsdämpande åtgärder på berört huvudnät för biltrafiken vilka beräknas kosta på 500 - 1 000 tkr.

Kostnaderna för att anlägga parkeringar i anslutning till ny skola ingår i kostnaderna för att anlägga skolan.

9 Rekommendation och fortsatt arbete

I dagsläget är det svårt att analysera in- och utfarter till den nya skolan som ska byggas i området eftersom det ännu inte är bestämt *var* och *hur* den ska placeras. När skollokalen är byggd är det mycket svårare och kostsammare att åtgärda eventuella trafikproblem som uppstår varför det är av stor vikt att det fortsatta arbetet studera nedanstående punkter detaljerat i god tid innan projektering av skolanläggningen påbörjas.

- Problematik kring in- och utfart och fordonsrörelser
- Hämta- och lämnaytor
- Möjligheten att angöra med skolskjutsar
- Utformning och läge för bilars parkeringsytor.
- Utformning och läge för cyklars parkeringsytor.
-

10 Källor

- Användarhandledning till Trafikverkets trafikstringsverktyg, version 1.0
- Befolkningsprognos 2014-2023 Åmåls kommun
- Trafikalstringstal och trafikprognoser vid bebyggelseplanering, Inregia AB (2005)
- Trafikutredning för Brårud, Sunne kommun (2014-09-16)
- Policy för parkering, *Processinriktad väg till en parkeringspolicy för kommunen*, Sveriges kommuner och landsting (2007)
- Skolskjutsreglemente, Åmåls kommun (2013-09-25)
- Trafiknätsanalys, för Åmåls kommun (2002)
- Åtgärds katalog för säker trafik i tätort, Sveriges kommuner och landsting, SKL (2009)

Internetkällor

- www.skoleverket.se - Databas SIRIS 2015-01-07
- www.trafikverket.se – Trafikalstringsverktyg 2015-01-07